

Van operationeel naar strategisch duurzaam wegbeheer

GEMEENTEN ENSCHEDE EN LOSSER BREKEN MET TRADITIONEEL WEGBEHEER

De gemeenten Enschede en Losser beseffen dat de huidige projectmatige manier van werken niet langer voldoet om de duurzaamheidsdoelen voor 2030 en 2050 te behalen. De uitdagingen waarmee zij te maken krijgen – van klimaatneutraliteit en circulariteit, tot stikstofreductie en netcongestie – vragen om een nieuwe aanpak. Deze aanpak moet niet alleen duurzaamheid bevorderen, maar ook efficiëntie en effectiviteit verbeteren.

v.l.n.r.: Robert Middelhuis (Gemeente Losser), Mark Slooijer (Gemeente Losser), Jan Wienk (Weconnex B.V.), Peter Dijkstra (gemeente Enschede), Hans Boes (Universiteit Twente).

In de regio Twente zetten beide gemeenten in op een transitie naar een duurzame en toekomstbestendige leefomgeving, vanuit een opgavegerichte aanpak. Peter Dijkstra van de gemeente Enschede: "Het verwezenlijken van onze ambitieuze doelstellingen op gebied van duurzaamheid is een grote uitdaging in een tijdperk waarin budgetten onder druk staan, kosten van de voorbereiding en uitvoering toenemen en veel uitstroom (en dus kennis en ervaring) van personeel door pensionering plaatsvindt. Een fundamentele andere aanpak is noodzakelijk. Enschede en Losser kiezen er daarom nu voor, om voor het beheer en onderhoud van asfaltwegen, een programmatische aanpak te hanteren voor een termijn van acht jaar. Dit als mogelijke opmaat naar een verbreding naar andere disciplines, bijvoorbeeld het vervangen van riolen." Robert Middelhuis van de gemeente Losser voegt daaraan toe: "Losser heeft in 2019 opgavegericht werken ingevoerd, waarbij multidisciplinair en integraal naar opgaven wordt gekeken. Daarin past deze programmatische aanpak." De keuze om over te schakelen naar een programmatische aanpak is een strategische stap, waarin een verschuiving plaatsvindt van kortlopende projecten naar een meerjarige, overkoepelende aanpak die ruimte biedt voor innovatie, ontwikkelen en het behalen van lange termijn doelen.

Partners ingeschakeld voor succes van het programma

De gemeenten hebben Weconnex uit Hengelo ingeschakeld om hen te begeleiden bij deze opgave. Onder leiding van Jan Wienk werkt Weconnex nauw samen met Enschede en Losser om de duurzaamheidsdoelstellingen te vertalen naar concrete programmadoelstellingen. Weconnex helpt bij het opzetten van een organisatie die de programmatische aanpak mogelijk maakt en ondersteunt de gemeenten bij het ontwikkelen van een inkoopstrategie die binnen de regels van de aanbestedingswet past. Jan Wienk van Weconnex: "Dat er innovatie en ontwikkeling nodig is om de doelstellingen te behalen, is beide gemeenten wel duidelijk. Maar wat is je rol als overheid? Wat verwacht je van ondernemers? En hoe krijg je innovatieve oplossingen door anders te organiseren en aan te besteden?" De Universiteit Twente (UT) speelt een cruciale rol in het succes van dit programma. Met haar expertise op het gebied van organisatieontwikkeling, samenwerken in ecosystemen, data gedreven werken en innovatieve technologieën, draagt de UT bij aan het realiseren van de ambities van Enschede en Losser. De UT biedt wetenschappelijke ondersteuning en helpt bij de ontwikkeling van nieuwe instrumenten, die nodig zijn om de noodzakelijke innovatiesprongen te maken. Dankzij deze samenwerking kunnen de gemeenten profiteren van de nieuwste inzichten en technologieën op het gebied van infrastructuurbeheer. De programmatische aanpak van Enschede en Losser zet een nieuwe standaard

voor hoe wegbeheer in Nederland kan worden georganiseerd. Daarbij wordt gebruik gemaakt van datagedreven asset-management om real-time inzicht te krijgen in de onderhoudsstaat van wegen. Om zo efficiënter en effectiever wegbeheer te bevorderen. Dit draagt niet alleen bij aan duurzaamheid, maar ook aan kostenefficiëntie, continuïteit en vermindering van werkdruk. Een belangrijk element van deze nieuwe aanpak is de nauwe samenwerking met de markt. Enschede en Losser hebben ervoor gekozen om een meer relationele benadering te hanteren, met de focus op langlopende partnerschappen met ondernemers. In plaats van enkel te kijken naar capaciteitsgerichte prestaties uit het verleden, zijn marktpartijen nu geselecteerd op basis van hun vermogen om samen met de gemeenten de gestelde doelen en ambities te realiseren en de organisaties te ontwikkelen. Dat heeft tot gevolg dat ondernemers goed moeten nadenken over hun waardepropositie.

Voordelen, ook voor de regio

De programmatische aanpak biedt niet alleen voordelen voor de gemeenten zelf, maar ook voor de regio. Door lokale en regionale ondernemers nauw te betrekken bij het programma, versterken Enschede en Losser de lokale economie en stimuleren zij duurzame ontwikkeling in de gehele regio Twente. Hans Boes van de Universiteit Twente: "De strategische keuzes van Enschede en Losser dienen als een inspirerend voorbeeld voor andere gemeenten en provincies in Nederland. Door vast te houden aan hun ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen en te kiezen voor een programmatische aanpak, openen zij mogelijkheden om grote maatschappelijke uitdagingen efficiënt en effectief aan te pakken." Uiteindelijk zijn het de inwoners van beide gemeenten zelf die door het innovatieve wegenprogramma zullen profiteren van een meer gezonde, veiliger en beter bereikbare leefomgeving. Mark Slooijer van de gemeente Losser: "Onze wegen worden bovendien circulair, klimaat-neutraal en klimaat adaptief. Dit programma is een prachtig voorbeeld van lange-termijn denken en samenwerken bij het introduceren van innovaties."

Meer informatie?

Mark Slooijer (Enschede/Losser)
06 - 1250 8074 | m.slooijer@losser.nl
Hans Boes (Universiteit Twente)
06 - 5393 5225 | j.boes@utwente.nl
Jan Wienk (Weconnex B.V.)
06 - 5359 9943 | j.wienk@weconnex.nl